

ئەمانە کێن؟ . . . پرگەر ساج

ئە مانە وە کو هە موو مروڤه کانی تری سه ر ئە م گووی زه مینه، بێک هاتوون له خوین و گوشت، له چه ز و ویست و خه ونی ره نگاوڤه نگ، له خوڤشه ویستی و ئاوات، له خوڤزگه و به هره جوڤاو جوڤه کانی سرووشت، ئە مانه ش خوازیاڤوون بینه ئە کته رو وه رزشه وان و نیگارکیش و پزیشک و ماموستا و له و بوارانە دا خزمه ت به گه له که یان بکه ن. گه لیک له مانه تا دوا هه ناسه شیان ئاواته خواز بوون خاوه نی کۆڤه یه گ بن و گوئی بیستی ووشه ی بابە گیان بن، ئاخر ئە مانه ش وه ک هه ر بوونه وه ریک تامه زرۆی به یه که وه ژیان بوون له گه ل کیزیک و باوه شی خوڤشه ویستی به یه ک دا بکه ن و به ده م له ناو ده م هه تا گزنگ چیرۆکی عه شق بو یه ک باس که ن. زۆر له مانه بی چه زو ویستی خویمان کورسی قوتابخانه و کورسی زانکۆ و فه رمانگه و پیشه کانیان به جی هیشت و فریای مالئاوایش له هاوڤی و خوڤشه ویست و دایک و باوک و خیزانه که یان نه که وتن.

زۆر له م مروڤانه له چین و توڤژه هه ژار و که م ده رامه ته کان بوون، کورپی کریکارو جوتیار و خاوه ن پیشه ئاسایی یه کان بوون، که ئە گه ره هه لومه رچی کوردستان نه بوایه ده بوایه له ته نیشت باوکه ده ست قلیشاوه که یان دایکه بیوه ژنه که وه بزئیوی ژیان دابین بکات. ئە مانه نه ک ته نها شاره زایان له سه ر چه ک و لوڤیستیکی سه ربازی و نه خشه ی شه رو کوشتن نه بوو، به لکوو چرکه یه ک خه یالیشیان به و بواره دا گوزه ری نه کردبوو لای ئە وان مروڤ ئە وه نده به نرخ بوو که شایسته ی ژیانیکی سه ر به رزانه و به ختیارانه یه نه ک قڤکردن و کوشتنی سیما و به ها جوانه کانی مروڤایه تی.

که چی له گه ل ئە م سیفه ته به رزانه دا ئە م مروّفانه که وتنه ناو به ره کانی شه ر و به رگری کردن له گه له داگیراو سته م لیکراوه که یان، ئە وه ی که ته نها سه رماییه یان بوو، گیانیان بوو، که به ختی بکه ن بو سنور دانان له به رامبه ر ئە و هه موو زۆرداری و سووکایه تی یه ی که به گه لی کورد ده کرا له لایه ن پزیمی به عس و نوکه ره کانیه وه. ئە م مروّفانه کران به تاقیگه و هه ر چی چه ک و ته قه مه نی قه ده غه کراوی بلوکی سووشیالیستی و سه رمایه داری و پوژئاوا بوو له سه ریان تاقی کرایه وه، هه موو ئامیر و ده زگاکانی ئە شکه نجه له سه ر جه سته ی ئە مان پراکتیزه ده کرا.

له گه ل ئە و هه موو ره وشه سه خت و ته نگزه یه دا، له گه ل برسیتی و سه رما و به دخوړاکی یه دا به وور یه کی پۆلاین و باوه ریکی له بن نه هاتوو پوژانه گورزی کوشنده و جه رگ بریان له دوزمن ده وه شانوو، جاش و نوکه رو خائینیان به دوزه خ شاد ده کرد.

ئە مانه له به ره ی گه ل و نیشتمان دا به رز و سه ر که شن و خوشه ویستن و شه هیده کانیش به تاجی سه رو نه مر و به سومبولی نه ته وه یی ده نرخین، خوین و ئاره ق و ماندوو نه بوونیان به به دیهینه ری ئە م ئازادی یه ده زانن.

پرسیاره که لیره دایه ئایا ئیستا شوین و پۆلی ئە م مروّفانه له هاوکیشه ی حیزبه که یاندا له کوئ دایه؟ خه بات و قوریانی و هه ولّه کانیان له خانه ی کام ده سکه وتی نه ته وه یی دا جیگه ی گرتوو؟ کئ به رپرسیاره له قه ره بووکردنه وه و گێرانه وه ی خه ون و حه زو ئاوا ته کانیان؟ چوون ده هینرینه وه نا و کومه لگا و له بزر بوو ن و بی ئومیدی پزگار ده کرین؟ کئ ده توانیت پۆلی ئاسایی خویمان پئ بداته وه وه ک هه ر تاکیکی تری ناو کومه ل؟ به ر به ست و ریگره کان کین و له کام ئاست و پله و پا یه دان؟ ئە گه ر ئە مانه له پوژی سه ختی خه بات دا له لایه ن یه کیتی نیشتمانی کوردستانه وه به پۆله ی به ئە مه ک و دلسۆزی گه ل و بناغه ی شوپش داده نزان و نازناوی وه ک هه لوکانی گه رمیان و یه کانه کانی خالخالان و به وری چاو تیزی سه گرمه و ئاسکی تیزره وی شارباژیر و بازی چاوتیزی سلیمانی به سه ردا داده برین، ئە ی بو ئیستا ئە م پیاوه به جه زره بانه بوونه ته نیچیریکی لاوازو له لایه ن راوچیانی سه رکرده گه نده له کانه وه به درنده ترین و چه په ل ترین چه کی گه نده لی راو ده کرین و که ولّه کانیان به جاش و خوڤروشان ی سه رده می به عس به هه رزان ده فروشنه وه.

ئە گه ر ئە مانه له لایه ن ی. ن. ک وه به که سانی به نرخ و ره وشت به رزو پیاوی ته نگانه ناوزه ند ده کران، ئە ی بو ئیستا بونه ته که سیک ی بی پۆل و بی ئە رک، بو چی له لایه ن گه نده له بی ره وشت و هه وه س بازه کانه وه، نزم و بی نرخ سه یر ده کرین و سووکایه تیان پئ ده که ن.

ئە گه ر ئە م پپیش مه رگانه له لای (مام جه لال) به پۆله ی قاره مان و به وه فا و پاک ترین که سانی گه ل و کورپو خوشه ویستی زاتی خو ی حساب ده کرد، هو ی چی یه ئیستا که وا لوز بی هیزن له دام و ده زگا حیزبی و ئیداریه کان دا و له جیی ی ئە وان که سانی بی وه فا و قیزه ون دانراون و گه لیش ئە و گه نده لانه به بی ریز و سووک ته ماشا ده کات.

ئە گە ر خوینی شه هیدان گە وره ترین سه رمایه یه و به دیهینه ری ئە م ئازادیه بی ئە مڕۆیه کئی رپگه ی به م مشه خوړو هه ل په رستانه داوه گه روو ئاسا ده م بژه ننه خوینی ئە م قاره مانانه و دوا چوړی هه ل ده مژن، بوچی زوړ بی باکانه بوونه ته جرجی کویر و له ناو گۆره کانیشیان دا به دانی تیژی گه نده لیان به ربوونه ته ئیسک و پروسکیان.

ئە گە ری. ن. ک له سه ر ده می شاخ دا له یه ک فیشه ک و یه ک گوله ئار بیجی و یه ک دیناری ده پرسیه وه و لی ی ده پیچایه وه، له سه ر کاریکی دزیو و ناپه سه ند چه نده ها کادرو سه رکر ده و پیش مه رگه ته جمید و سه ر زه نشت ده کران، ئە ی ئیستا بو ده سته وه ستانه له به رامبه ر ئە و هه موو دزی و گه نده لی و کاره دزیوانه ی که به پوژی پووناک و به به ر چاوی حیذب و مام جه لال و کومه لانی خه لکه وه ئە نجام ده درین. ئە م مروفانه که ناویان پیش مه رگه دیرینه کانه ئیستا که بی که س و بی کار و بی حه زو ئاواتن له په راویزی کومه لگادا که نار و ته ریک کراون، که وتوونه ته ژیر پیچکه کانی له بیرچوونه وه و یه خسیره دیلی ده سه لاتی گه نده لین، نه ناویان دیاره و نه ئە دره س، ئە گه ر جارن مزگه وت و ئە شکه وت و سه ر ته نووریک دالده ی ده دان، ئیستا به دریزای پوژ شه قام ده پیونن و چاخا نه ش دوا ویستگه ی پشوودانیانه.

ئە مانه زوړ شتیان له ده ست داوه، ته مه ن، هیزوو بازوو، خویندن، به هره کان، خیزان، حه زه ده روونی و سرووشتیه کان، چاو، ده ست، قاچ. به لام گرنگترین شتیک که بوته سه رما یه و قه ت له ده ستی ناده ن میژووی خه بات و به جیهینانی ئە رکی نه ته وه بی یه به رامبه ر گه ل، را بوردووی پاک و خیانه ت نه کردنه، وه فاو ئە مه ک بو شه هیدان، خو شه ویستی خه لک، ته نازول نه کردن بو ده سکه وتی کاتی و پاراستنی که سایه تی مل که چ نه کردن بو بۆره پیاو مل هوور. ئیوه و ئە وان له یه ک لایه ن و خالی زوړ گرنگ و هه ستیاردایه ک ناگرنه وه، ئیوه ده بنه جوان ترین و پرشنگدارترین ووشه و دیره کانی میژووی سه روه ری و له گه ل شه هیدان دا شاد ده بنه وه و ئە وانیش ده که ونه لاپه ره ره ش تاریکه کا نه وه و زبلدانی میژوو چاوه ریانه.

هۆله ندا rizgarsalih@hotmail.com